

Maagilised kärplased

I'hommage **Rauno Pärnits**
Kägede **Legendid**
kevadlilledest

7x7 mälumäng
Emadepäev
naised ja lapsed
Moekad tšikid
12 lehekülge
Iahendamispidu!

Harilik maipõrnikas
(*Melolontha hippocastani*)

Juunipõrnikas
(*Amphimallon solstitiale*)

Juulipõrnikas
(*Anomala dubia*)

Saabumas on ohtlikud ajad. Jah, muidugi avatakse ka seitsmes pitser ja tuld ja tõrva langeb maa peale, aga palju hullem on see, et päike paistab, fakt on, et UV-kiirgus levib, faktorid not included, linnud laulavad, nahale tekib mingi imelik tumedam toon, ilusad inimesed kõnnivad tänavatel, lebavad murul, higistavad, söövad jäätist ja teevad teisi ristisõna-koostaja tähelepanu hajutavaid asju. Selle vastu ei aita telefoni väljalülitamine ja muu profülaktika. Isegi Maxima kassatüdrukud lähevad järjest kenamaks, vaata siis prillidega või ilma. Viimane kord saigi põhimõtteliselt ilma silmaklaasideta käidud, et vähem ärritusi oleks, pole ju vaja neid hinnandmeid ka näha ja vererõhku tõsta. Aga kassapreili tundus ikka kena. Pärast tšekilt lugesin, et mu ostukorvi piiksutas läbi Robert. Eks ta ole. Kuhu ma nüüd jäingi? Ahjah, aeg on selline, et tahaks ka puhata ja mängida.

Nii et põhimõtteliselt olete hoiatatud: võibolla on «Pemale ja Alla» viimane tõsine ja arvestatav number just hetkel teie käes ja edasi mandume me kiiresti mingiks viiekümnetuhandese tiraažiga väheoluliseks hipileheks.

Aga seni, selles numbris – kolmas «P ja A» l'hommage: Eesti mõistatustemaailma loogikahundist Rauno Pärnitsast; temaatilised mälumängud saartest kägudeni ja spordimekadest robotiteni; ja rohkem ruumi on saanud Ungari – nii kaartpusele kui ka viktoriinina. Enno Faster esineb lisaks oma klassikale ka uut tüüpi mõistatusega ning stammtegiid üritasid ka üht-teist teha.

Kena olemist soovides,

van Holsen
Arenei

!HOIATUS! ACHTUNG!
!ATTENZIONE!
On levinud harjumus hakata ajalehte sirvima tagantpoolt. Siinkohal teatame ette ära, et «Pemale ja Alla» viimane lehekülge on reserveeritud mõistatuste täislahendustele, et lahendajad oma teadmisi vajadusel kontrollida saaksid. **!TÄHELEPANU!**

RISTSÕNAD OTSE KOOSTAJATELT!

PAREMALE

Hind 1.20

Kas oleks tark oma hirmudest jagu saada või hoopis õppida neid enda huvides ära kasutama?

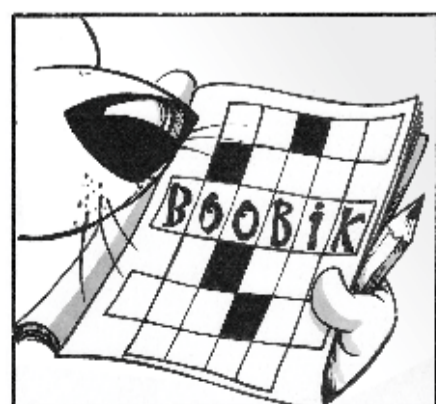

K BOOBIKU NT

Thomas Alva Edisonil näiteks oli ahlufoobia – ja ta leiutas elektripirni

Kõike muud võib jagada ainult ristisõnu mitte!

	...PUNKT SI PÕHJAKIRRE SUUSK inglise k.	MI KEPIGA KÄIJA KUI VALGE, SIIS PAHA JA OHTLIK	KELVIN SIINUS SAUNA- JALATSID	NIKKEL EINSTEIN PUNASÖDURI JALAVARI	
KAHE JALAGA MAA PEAL OLEV KINGAÄRI EYE KIVI	KINGAÄRI ... KING Uncle Sam INDIAANLANE	MÖÖBLITOOTJA PORIKINGADE AEG ENDINE	SPORDIJALAVARI VALUS! KOLM ERI VOKAALI	LAPSEVANEMAD UGRILANE PISIVINGERDIS	
PEITUVAT VAATAJA SILMADES SPETSTE-RAAPIA	HUKKUS KOOS EARHARTiga KASVAMA SUNDINU	UMBROHI PEHME TOAKING LUUMEN Air Entry	PIIRITS KEREKAS KANGAST SPORDIJALAVARI	MOONDEKIVIM LÜDVE TIDUS AAR	
KÄIBEL KINGADE «ELUPAIK» RAMMUS, FRISKE	.GUAM 20%-LINE HINNALISA EESTI KROON	AVARA LÕIKEGA LEEDIKING PEALINN AASIAS	TANTSUJA (in.+nimi) LAUPÄEV KUMMIST JALAVARI	KEVAD PANEB KEPSUTAMA KÜLL, AGA PEAB VAATAMA, ET VÄHEMALT SOKID JALAS OLEKS, KUI EI TAHA	ROOTSI FILMISTAAR ... GARBO
KAUNVILI ELUKUTSE ELAVHÖBE ARSEEN	LOODOTSÜKALTS, KA RÄBAL UNTSUS, NASSUS	JALATSI KOOMALHOIDJA ...LUU (SCAPULA)	KÜLA PÄRNUMAAL PIRNLOORBERI VILI SIK...		
RAHUTU PAHATAHTLIK KODUKÄIJA ...KIRI	SUURIMAD GÄSELLASED TSENTNER VENEMAA	KUSETUS SINGAPUR ARMETU ÄÄRELINNAOSA	PIKASÄÄRELISE JALAVARJU SULGUR		

24. mail on suvised ehk nelipühad

MAAGILISED KÄRPLASED

Kõik mõistatuse ruudud on maagilised ehk diagonaalselt peegeldatavad, sama sõna jookseb nii vasakult paremale kui ülevalt alla ja igas ruudus on peidus üks kärplane, kelle pilt vastava ruudu juures on

Vastuseks on Aafrika kärplane, kes näib pidevalt olevat väga halvas tujus ja on alati valmis kellegagi kaklema, ka endast palju suuremate lõvide ja hääridega

1 2 3 4 5 6 7 8

ANATOOMIA (lühend) P L R....

AMEERIKA NAARITS

DAVID BOWIE'ga ABIELIUS OLEV SOMAALIA TIPPMODELL

RAHVAFÄRIMUSLIK SATIIRILIS-HUMORISTLIK VÄRSJUTUSTUS SAKSA KIRJANDUSES

AMEERIKA KÄRPLANE

VEENE KUURORTLINN MUSTA MERE ÄÄRES

VEEL AVANEMATA, PUHKEMATA (ÕIS)

TEENEKAS PUUVILJA-SORTIDE ARETAJA (initsiaal+nimi)

RONIJA NÄRLINE, SUURIM UNIHIIR

PUNKROKKANSAMBLI «SEX PISTOLS» LAULJA

VÕIMALIKU ÕNNETUSE VÕI KATASTROOFIÄHVARDUSEGA PIIRKOND

LAHINGU ETTEVALMISTUSE JA JUHTIMISEGA TEGELEV SÕJAVÄELANE

TUGEVOO OMA EKSIKISTENTSIGA JÄTKATA, THANATOSE EITUS

MÕNUAINETE KÜÜSI LANGENUD ISIK

PESUPULBER KAHLAJALIND, teise nimega RÜDI

KURJA NÕIA HAARDESSE SATTUNUD GRETE VEND

SAMOJA PEALINN ja PEAMINE SADAM

PISIM KISKJA

KÜLA, PANK ja JOASTIK IDAVIRUMAAL KOHTLA VALLAS

KALJUKASS

ARKTIKA ÜKSINDA HULKUV KISKJA ÜKS 5-st PÕHIMAITSEST

SUURIM KALA

KALEVIPOJA KOER

KÜSIMUS HEITEV, TORMAV

... JÄRV, SUURIM USA VEEHOIDLA

(HAMBAD) PALJASTATUD

TEKIILATAIM

KOKKOLA LINNAGA LIIDETUD VESI-VEE-SOOMES

KAEVAMISKIRGLIK ja TALVEUNINE KÄRPLANE

HERMELIIN, LAHITS

VÖRGURAJATISTE INFOÜSTEEM

LHASA KOER (PIKAKARVALINE tiibeti keeles)

...-MAA ehk SIGADE TEGUTSEMISPLATS

AMEERIKA NAARITS

SURVERÜHMADE TEGEVUS PARLAMENDI LIKMETE MÕJUSTAMISEKS

JÄRV, JÕGI, MÄGI ja PLATOO KANADAS BRITI COLUMBIA JA YUKONI PIIRIALAL

EELK PIISKOP, EESTI KIRIKUTE NÕUKOGU PRESIDENT 1993-2013 (initsiaal+nimi)

SIBERI KAUNITAR

LENINI ARMUKE, VENEMAA ELANUD PRANTSUSE KOMMUNIST ... ARMAND

SUURED PÕHJA-JÄÄMERE RANNIKUVETE KALAD, VALGESIA ALAMLIIK

ÜLIPPEENE PIHUNA, HÕLJUMINA

MEIE METSADE KÄRPLANE, EESLIITEGA KIVI-

KRÕLLI VÄLJAMÕELNUD LASTEKIRJANIK (initsiaal+nimi)

RAHANDUSMINISTRI TUGITSENUSTE TSENTRALISEERIMISE PROJEKT

MÄESTIK VENEMAA ja KASAHSANIS EUROOPA ja AASIA PIIRIL

SUUR AMERIKA KÄRPLANE

KÜLA ABJA VALLAS VILJANDIMAAL

HOOG, IND, VAIMUSTUS

SUURSILM-STAU-RIID

NÄOKATE

KALASTAJA-KÄRP

ARVUTI, KOMPUUTER

NINAAHV

HOOVAV, TULVAV, KIIRGAV

BUDISMI ja HINDUISMI HIIGLASLIK MAOKUJULINE POOLJUMAL

ARVUTIMONITOR

AAFRIKA ANTILOOP, SUURIM GASELLANE

SUURIM KÄRPLANE, MERISAARMAS

STAADIUM, KATEGOORIA, JÄRK RING, ÜMAR ASI

MEHENIMI ja EKA ENDINE NIMI

KORSIKA ja SITSILIA MAFFIA AUKOODEKS

NELJAKAUPA, NELJAL VIISIL

KESK- ja LÕUNA-AMEERIKA KÄRPLANE

ITAALIA HECTOR, näiteks AUTO-DISAINER ... BUGATTI

MEHENIMI (VAKRA, NÕLVAK, SARNET)

OMA RUUDU JUURDE MITTEMAHTUNUD SUUR KAGU-AASIA KÄRPLANE

7 KÜSIMUST

LEGENDID KEVADLILLEDEST

1 Selle varakevadel õitseva lille ladinakeelne nimi tähendab «surmatoitu», sest ta on väga mürgine – tema purustatud juurtega mürgitati juba iidsetel aegadel vaenlaste joogivett, samuti kuulus ta paljude nõia- ja imesalvide koostisse. Keskajal peeti teda pühaks lilleks ja usuti, et ta suudab ravida katku, hoiab eemal nõiad ja kurjad vaimud ning kaitseb kodu äikese eest. Mis lill see on?

2 Kreeka mütoloogiast on tuntud piltis ja uhke noormees, kellesse olid armanud paljud nümfid ja ilmalikud piigid, aga tema põlgas kõigi armastuse ära. Karistuseks kajanümf Echo meeleheitse viimise eest juhtis Nemesis ta allika juurde, kus ta nägi oma imekaunist peegelpilti ja armus sellesse, suutmata lahkuda. Sinnasamasse allika juurde ta kuhkuski ja sellel kohal hakkas õitsema eneseimetlust, magamist ja noorelt suremist sümboliseeriv lill. Mis lill see on?

3 Ilusaid noormehi oli Vana-Kreekas hulгим, üks neist oli päikesejumal Apolloni suur lemmik. Kuid temasse oli armanud ka läänetuulejumal Zephyros, kes oma suures armukadeduses juhtis õigelt suunalt kõrvale Apolloni heidetud ketta, nii et see tabas kaunist noormeest surmavalt. Ääretus leinas Apollon lasi tema verest tärkata imelise lõhnaga lille. Mis on selle lille nimi?

4 Ja ega kaks ei jää kolmandata, oli veel üks imekaunis noormees, kelle pärast kaklesid lausa Aphrodite ja Persephone. Ta suri metssea kihvade läbi (kes kelle peale armukadedaks või vihaseks või kättemaksumihuliseks sai, on legenditi erinev), iga tilk tema verest muutus punaseks lilleks. Tema nimi tähistab väga kena välimusega noorukitaolist meest, ebaküpse edevuse alatooniga. Kes on see jumal ja tema lill?

5 Kui Hans Christian Anderseni muinasjutus üksik naine kangesti last soovis, sai ta nõiamoorilt seemne, mille ta mulda pani ja sellest sirgus lill, mille avanedes istus seal imepisike piiga – Pöial-Liisi. See lill on ka Ungari ja Türgi rahvuslill, Ottomani impeeriumi õitseajal kutsuti lausa temanimeliseks ajastuks. Mis lill see on?

6 Ühe lille tekkimisega on seotud ainult üks suur nutmine – küll nuttis Neitsi Maarja ristilõõdnud Jeesus Kristuse jalge ees ja tema pisaratest tärkasid õied, millest hiljem said veretilk meenutavad marjad, siis nuttis Eeva, kui teda koos Adamaga paradisiast välja aeti, kõige lõpuks nuttis ka lill ise lõppevat kevadet taga. Mis on see Soome rahvuslill, mis on ka ülipopulaarne pruudikimpuses?

7 See hiliskevadine lill oma väga erivärviliste õitega on seotud Kreeka jumalate sõnumitööjaga, vikerkaarega. Kui Frangi impeeriumi rajaja kuningas Clovis (ka Chlodovech või Chlodwig) võttis vastu ristiusu, asendas ta oma vapil kolm kärnkonna kolme selle taime õiega, Neitsi Maarja lillega. Stiliseeritud õiest sai sajanditeks Prantsuse kuningakoja sümbol ja praegu on taim Prantsuse rahvuslill, mustavärviliseks on ta aga Jordaania rahvuslill. Mis lill?

EKSPEALINNADE PUSLE

koostas Van Holve

Ka pealinnad võivad kolida. Moodusta pusletükkidest seitse ekspealinna, vihjeteks on antud riikide praegused pealinnad. Vastuseks on linn, millel vähe lootust Eesti pealinnaks tõusta, nii et ta pani siis vähemalt Tallinnalt pihta nende sõpruslinna.

I	V	K	A	A	K	U
L	T	A	J	E	T	E
T	L	A	B	R	R	U
S	I	M	N	S	A	C
L	T	I	O	I	R	A
A	H	I	C	L	M	V
A	I	A	C	E	S	E

							Islamabad
							Astana
							Tbilisi
							Jerusalemm
							Wellington
							Lissabon
							Podgorica

koostas Van Halte
vormistas Arenei

**7 KÜSIMUST
MADJARITE MAA**

1 1970ndatel oli maailmatasemel meeste sportvõimlemine suures osas NSVLiidu ja Jaapani sportlaste omavaheline kemplemine, seda ühe suure erandiga – madjar Zoltan Magyarile ei saanud ühel spordivõimlemisalal keegi vastu ja ta võitis kindlalt ka Montreali kui ka Moskva olümpiakullad. Mis alale oli spetsialiseerunud Zoltan Magyar?

2 Mis pühade ajal on Ungaris tavaks tüdrukuid rohke veega kasta?

3 Missugune kaasaegne levinud ungari mehenimi oli esialgselt madjari 9.-10. sajandi hõimuliidri tiitel?

4 Mis nime kannab praegu linn, mis on Rumeenia ungarlaste kultuurikeskus? Nimi kõlab väga eestipäraselt, tähendades teiste sõnadega umbes «Ettenägelikult pessimistlikult meeletatud». Linna tegelik nime tähendus on hoopis «Turg jõe ääres». Pärast I maailmasõda kogu Transilvaaniaga Rumeenia kätte läinud linn kandis Ungari ajal nime Marosvásárhely, ka saksa- ja ladinakeelsed nimed vihjavad turule (Neumarkt, Novum Forum Sicolorum).

5 Ungari on läbi aegade olnud tugev vehklemismaa, olümpiatelt on võidetud koguni 83 medalt, neist 35 kuld, aga edukuselt jäädakse siiski Itaalia ja Prantsusmaa taha. Kuid on ka kaks vana ja väarikat spordiala, milles Ungari on läbi aegade edukaim riik olümpiatel. Mis spordialad need on?

6 Ungari asub suures osas Kesk-Doonau madalikul, mida madjarid ise nimetavad ametlikult Alföldiks. Sel piirkonnal on ka kolmas nimetus juba Vana-Rooma ajast. Mis nimi see on – selle meelde tulemine peaks olema hõlpsam motohuvilistel.

7 Ungari pealinn Budapest tekkis 1873. aastal, kui üheks liideti kolm linna: Buda, Pest ja ... Mis linna nimi sobib punktiirile?

UNGARI PARKETT

Maakaardilt võetud parketitükid tuleb lahendustekasti paigutada nii, et kõik küsimused saavad vastuse. NB! Mõistatusekaart on üsna täpne, kuid päris orienteerumiseks siiski mitte mõeldud. Toimetus ei võta vastustust ja ei kompenseeri selle kasutamise eest tekkinud võimalikke lisakulutusi.

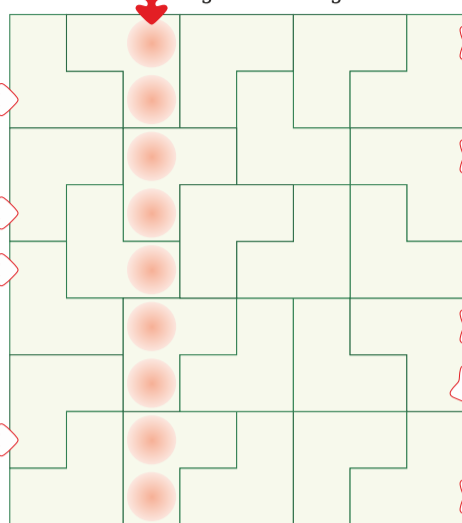

Ungari riigimees, kes hukati pärast 1956. a revolutsiooni mahasurumist*

Versailles' lossi järgi nimetatud rahu, mille tagajärjel kaotati pea 3/4 oma territooriumist

oma leiutise tõttu väga kuulus ungarlane

mustdrammuusik Pista Dankó monument Szegedis

skulptor (1871-1944)

dünastia, kuhu kuulus Ungari kuningas Matyas Corvin

sportjalatsid, mida on kasutanud seni kõik Ungarile medali võitnud taliolümpiased

suuruselt teine linn, mis on kandnud ka pealinna rolli vutimees József, kes kuulus 1950ndate Ungari ülivõimsasse jalgpallivõistkonda

Mõistatusest jäid napilt välja László Bíró leiutatud **pastakas**, kohustuslikust kirjandusest tuttav **Pál-tänav** ja tempomuutlik tants **tšardaš**

* täpselt sama ees- ja perekonnanime kannavad ka viievõistleja, kel olümpiamängudel õnnestus võita täiskomplekt medaleid (kuld, hõbe ja pronks) ja Eesti vutikoondise ainus treener, kelle all mängides meie koondis ainult võitis (tõsi, neid mänge oli vaid kaks – Leeduaga 1:0 ja Soomega 2:0)

EMADEPÄEV koostas Arenei

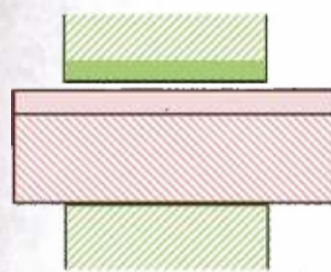

A crossword puzzle grid with various clues in Estonian. The clues include:

- JUBE TÕBI, «MUST SURM» EHK VIETNAM
- TÄMM KÜINGLI-LA se k. VARRADE SÕETAMISED
- E... LP EBAHILINE POE KORDUVKLIENT TULEASE
- 5 x TÄHT LEHTPUU nn. MANDRI HOMMIKUEINE
- HAPNIK DILBERTI KOLLEEG KOER, lastekeeles
- TV-SAADE RÕUK POOL TOSINAT KANA OFONENTI
- ÜHE ALA PÄRISKODUNE LIIK MUUSIKASTIIL
- VEISELIHATOIT PARIISI LINNAOSA BRITILEA
- ŠAMPANJAKOKTEIL KR. TÄHED RWANDA ELANIK
- IDANAABER Intro KIRJANIKEPAAR... ja PETROV
- PRANTSUUSE SADAM KAUBAMAJA ÜRITUS SISALIK
- VALUSI KÄETAKSE EMAL
- «SIURU» KIRJANIK MÕLA KUNINGAS prants. k.
- PESUTRIIKIMISE RIISTAPUU LEHEKÜLG TEAVE
- 2052. KARTULIKRÕPSUD 2 x TÄHT
- PUHANG PAJUTIBU KAGUEESTLANE AASTA
- NIMI
- ESKORTALUS FASSAADIPOOLNE HOOVIALA
- ELBE LISAJÕGI VETIKAS NELIERI VOKAALI

IST

Ilmselt ei jaksa ükski ristsõnalahendaja kokku lugeda kordi, mil koostajad on ta pannud järjekordselt küsimuse ette: seostise laad (või viis) või lihtsalt lühidalt seostis. Vastus IST oli sagedasti esinev juba «Pähklipureja» aegadel ja on seda endiselt. Samas pole enamik koostajaid ega lahendajad mehaanikud ega masinaehitajad, mistõttu on kõigil osalistel üsna ähmane ettekujutus, mis loom see IST tegelikult üldse on. Samas on loota, et kõik inimesed tegelevad istude loomisega oma elus piisavalt.

Ega tegelikult asi nii keeruline olegi: kehasume lihtsalt mõneks minutiks insenerideks. Kui meil on üks pulgakujuline detail (peenemalt öeldes völli) ja me topime ta auku (professionaalsem on öelda ava), siis olemegi ühendanud kaks detaili ja loonud ist-seostise.

Punane detail on völli, rohelises detailis on ava. Pildinäites on völli mõõtmed väiksemad kui ava omad, seega on tegu lõtk-istuga.

Iste on kolme põhitüüpi. Kui teie pulk on peenem kui ava läbimõõt, siis saab iga talupojamõistust omav inimene aru, et seostis tuleb liikuv, tehniliselt öeldakse, lõtkuga. Kui pulk on topimis-eelselt jämedam kui ava, siis tuleb detailide ühendamisest kasutada jõudu (pingutada), tegemist ping-istuga ja teie pulk istub hiljem augus liikumatult kinni. Ja kui detailid on enam-vähem samade mõõtudega, siis on tegemist ülemineku- ehk siirdeistuga ja võivad esineda nii pingud kui ka lõtkud. Ja kui detaili suurus ületab ava oma koos tolerantsusega, siis pole mõtet pressima hakatagi – ist jääb sellistel tingimustel loomata.

Ärge siis istutamise üle pingutage!

**RIST
VÕTT
VÄRVA
MÄÄRI**

KEVADINE RAAMRISTSÕNA

koostas Areeni

LÄÄN LINN ja VALD BELGIAS LIIGNISKED PIIRKONNAD HISPAANIA FILMITEGJA-SÜRREALIST PAPI KAASA KÕVA KAART PÖÖRDRIST, PÖÖRDUKS (JÕE) ALGUS National Movie Awards MAAILMAPILT AUSTRIA VORMELIPILOOT	AKTSIA- SELTS KÄRME, KIIRE-JALGNE NELJA SEINA VAHEL, MAJAS ÄRILIT JAAPANISUURIM, TOKYO'ga SAAR AKOMPANEE- RIV, ES- KORTIV, LÄKITAV TEELSIKAS LINNULOOTE ELUPAIK ARSTIDE- BIO- LOOGI- DE DÜ- NASTIA ARVUTI- GIGANT, «SUUR SININE» NEMAD LILL KESK- MISEL SUUREL PILDIL LIITER NIKLI- VA- SE- MAN- GAANI- SULAM IMPROTEAT- RI NÄITLEJA PIANIST, HÖLBU- EMTA REKTOR TEISTE EDU PÄ- RAST MEELE- HEITEL PÖLE- NUD HOONE KIVJÄÄ- NUSED .TONGA RÕIVA- DISAI- NI HIID- FIRMA KÖRB AMEE- RIKAS PIIR- KOND ALATI, ÜKS- TASPU- HA, MIS AJAL SILINDRILINE VE- DAMISMÄHU TI MAN- GUB KREDIITI KÜLA LÄÄNE- VIRUS	 HÄSTIEDENE- NEV, JÕUDNE, SILMNÄHTAV RISTIPIDI SUU- REM LAVATS PANDIVERE KÕRGENDIK .BHUTAN SRI LANKA SUURUSELT NELJAS LINN TÄIENDUS PÕHIKUTSELE RAADIUS SPORDIMAT- ŠI PIKENDAJA SELJATUGI UNO NAISSOO KÄELINE, KÄ- TEGA TEHTAV LÄBIPAISTEV MATERJAL VILTULÄINUD JÄETAKSE TA- GASI TULEMA- TA «KALA» AHVATLEVAD (ERITI PUNAS- SED) HUULED VÄIKE KALDA- VEETAIM HUNDI SOOLO KIREVALEHE- LINE TOATAIM (TROOPIKAST) KAASAVÕTJA KÜLA HIIU- ja VÕRUMAAL ISEENDAGA KORJUTATA- VAD ARVUD	 Te arvate samuti, et ma peaks sööma kapsast – aga see on ju nii labane! Ma olen siiski peenemate püüdlustega kultuurne küülik – näiteks homme																	
				LANTAAN	NEEM SAARDII- NIAS CAPO ...	«HÄUKUV» LÕUNA- AMEE- RIKA VEELIND	KÕRVALMAIT- SE, ALATOON SELG KÜHMU	ÜRO 7. PEA- SEKRETÄR, NOBEL 2001	KONTO VASAK POOL RAAMA- TUPIDAMISES											
				ABITEO- REEMID	POLITIK «TERVI- SELEHE» VÄLJAAND- JA (in.+nimi)	PRAE- GUSE AJANI KEST- NUD	KESK- KREE- KA PIIR- KOND BOOR	TÄHT- SAIM, GENE- RAALNE PÕHI- KÄR- JU	VÄÄVEL ANTIK- AEGNE RÄND- KARJUS	LEEDU TÄHIS- TATAV PIDULI- NE AEG	LII TIUM- ELEMEN- DI TÕUP ... PUB- LICA	PRESS- MUST- RIGA SEINA- PAPP	NUTU-, LEINA- LAUL ODINI VEND	KURI VETE- VAIM TAIME- KIUD	a...the LÕUNA- AASIA SUURED HIRVED	«VÄRS- KEVERI» POLIT- SEIÜK- SUSES	MAJAN- DUS- NÄITAJA NAT- HANIEL	NÕIA- TEMBU- TUSE LOITSU OSA	SAKSA ALSACE HUUVITU, ÜKS- LUINE	TÄNAV LIIVAL ja KÜLA VÕRU- MAAL

KAS LUGEDA KAPSAKS?

koostas Van Holte

DIALEKT AUSTAJA JÄRSKU PANK 1000 kg 3. prant- suse k IRIDIUM ISELOO- MULIK TELETUPS	..RÜHM FIRMA KAUNVILI NÄITLEJA ...LUV REEDE KAPITA- LISTLIK PIONEER KANEELI ASEAINE LASKUR ÄRNI AHVEN TOEL NAJAL NAER SAKSA ALSACE PANK 1000 kg 3. prant- suse k ISAKE AASIA RIIDE- ESE 1051.	LINN ITAALIAS AHV MAAVARA UUSMERE- MAA GOLFAR PALJU KAALUV EW RIIGI- VANEM EESPOOL SÄRATSEEN LAHT LÄÄ- NEMERES MIL- JONDIK- KÜPSEB JOOK KEENIA JOOKSJA, OM-kuld LENNONI TIBIN AM FILMI- NÄITLEJA TOLA	MOEKAS RAHU SUGU- VOIMETU BIT per SEC KALMANI OPERETT LINN MESO- POTAAMIAS RALLIMEES PRANTSUSE VEHKLEJA OVERTIME LAHT LÄÄ- NEMERES MIL- JONDIK- RAHVA- VABARIK KOLLEKT- SIOON Lennoni Tibin Am filmi- näitleja Tola	1. TÜRK- LANE PR. TEAD- LANE DMITRI JEESUSE EMAKEEL MOOR KARUS- NÄHKNE JALATS VALD HARJUS «KÜLM MAA» .IRAAN LIIKLUS- EESKIRJAD KOSSU- TEGELANE RISTSÕNA- SUUND ANTE HEA RAAMAT SOBIB ..... PLZEŇI MÄRJUKE LENNUK ...-KLVBI PEEN EINE, ROOG KOMPO- NENT					
						...RÜHM FIRMA KAUNVILI NÄITLEJA	UUSMERE- MAA GOLFAR PALJU KAALUV	BIT per SEC KALMANI OPERETT LINN MESO- POTAAMIAS	MOEKAS RAHU SUGU- VOIMETU
						...LUV REEDE KAPITA- LISTLIK PIONEER	EW RIIGI- VANEM EESPOOL SÄRATSEEN	RALLIMEES PRANTSUSE VEHKLEJA OVERTIME	DMITRI JEESUSE EMAKEEL MOOR
						KANEELI ASEAINE LASKUR ÄRNI AHVEN	LAHT LÄÄ- NEMERES MIL- JONDIK-	«KÜLM MAA» .IRAAN LIIKLUS- EESKIRJAD	KARUS- NÄHKNE JALATS VALD HARJUS
						TOEL NAJAL NAER SAKSA ALSACE	RAHVA- VABARIK KOLLEKT- SIOON	KOSSU- TEGELANE RISTSÕNA- SUUND ANTE	«KÜLM MAA» .IRAAN LIIKLUS- EESKIRJAD
						PANK 1000 kg 3. prant- suse k	KÜPSEB JOOK KEENIA JOOKSJA, OM-kuld	Lennoni Tibin Am filmi- näitleja Tola	1. TÜRK- LANE PR. TEAD- LANE
						ISAKE AASIA RIIDE- ESE 1051.	LENNONI TIBIN AM FILMI- NÄITLEJA TOLA	SÖÖMIS- KOHT RAADIUS SAKSA K ARTIKKEL	DMITRI JEESUSE EMAKEEL MOOR
						IRIDIUM ISELOO- MULIK TELETUPS	«DAS AUTO» HEA- PLZEŇI MÄRJUKE LENNUK ...-KLVBI	PEEN EINE, ROOG KOMPO- NENT	DMITRI JEESUSE EMAKEEL MOOR
						TOEL NAJAL NAER SAKSA ALSACE	RAHVA- VABARIK KOLLEKT- SIOON	Lennoni Tibin Am filmi- näitleja Tola	DMITRI JEESUSE EMAKEEL MOOR

SÕNARISTID

Paigutage 20-tähelises fraasisdes (millest on kaks varianti ehk anagrammi) olevad tähed ümber vastava risti keskosas nii, et moodustuksid viis 8-tähelist sõna vasakult paremale ja neli 7-tähelist sõna ülevalt alla. Lahenduse saab kokku sinistest ruutudest.

AUTOKRAANA VIRVATULED KODUARVUTI LATERNAAVA

	P	N	A	K		
K	L				M	A
P	U				U	I
T	R				A	T
R	E				E	R
S	T				T	T
		I	S	S	R	

LAULIKU PULLITEGEMINE IMELIK PEALETUNGILUUL

	L	U	M	A		
L	A				U	U
S	E				M	A
K	E				U	S
O	L				N	E
T	R				N	G
		S	E	A	T	

SIHTKAPITALI EELISTUS LAHKE SPETSIALIST TIJU

	A	P	E	A		
P	Ü				R	I
V	I				D	A
P	A				A	A
E	S				S	M
T	U				E	A
		S	L	E	P	

KAARDISTAB EMAKEELENA NAABERMAID KEELATAKSE

	U	O	K	P		
K	A				R	A
A	L				N	G
L	I				T	S
P	R				M	A
L	O				A	S
		A	A	S	E	

LASNAMÄELANE KUIVATAB NEIU MÄLESTAB AKNAAVAL

	H	A	I	H		
L	Ä				N	E
T	A				T	U
O	L				U	S
S	A				U	P
K	A				U	S
		K	S	S	U	

MAKSUPETTUSTE LAINEIL KATSELISELT UPUTAMINE

	T	B	V	E		
U	S				N	E
K	A				M	A
K	O				S	T
K	L				E	R
R	O				E	K
		A	T	I	R	

koostas Erno Faster

7 KÜSIMUST NEED ROBOTID

1 Aastast 2001 on Tallinnas igal aastal korraldatud robotite võistlusemänge Robotex. Kui varasematel aastatel on robotite ülesandeks olnud ka köielronimine ja võrkpalli mängimine, siis alates 2009. aastast on alati olnud kavas üks spordiala, mis on väga «populaarne» ka muu maailma robotite hulgas. Mis spordialal pistavad rinda Robotexil võistlevad robotid?

2 Mis firma tuntud androidrobot on Asimo?

3 Millistele robotitele jäetakse juhised faili robot.txt?

4 Kes sõnastas kolm kuulsat robotiseadust?

5 Millises tuntud, ka rist sõnades tihti küsitavas näidendis, kasutati esimesena sõna «robot»?

6 Mis nime kandis naisrobot Fritz Langi ulmeklassikas «Metropolis»?

7 Millise 1970ndatel loodud ja tänapäevani tegutseva saksa tehnomuusikaansambli üks tuntuimast hittidest on «Robotid»? Lugu on parodeerinud ka Peeter Oja «Kitsas kingas».

KARURAUAD VÕIVAD KA AIDATA, AGA.....

SILPRISTSÖNA

KAALIUM-NITRAAT (KNO ₃)	BELIZE PEALINN NAISENIMI (PADAR)		
		POOLA SIR- VENE-SOOLANE SEDASI	
		MUINAS-MUHUMAA PÄKAPIKE LIIDER	
REKONKISTATA LAHING a. 1212 AMPER			
	KARU-MUSTIKAS SOOLAMA, taani k	LÕIKUS LENNUK ROOMA, vene k	SINA MEHIKO TELE-NOVELA
KIUDAINE			
MAGAMA, VOODISSE NOOT LAEVAVAIM	EKSISTEEBIB NEON LIIKLUS-EESKIRJAD	EULEN-SPIEGELI PRUUT	PÜÜNIS JÄRV ITAALIAS 12
	SÄLGUKAUPA KIIMAS OLEK PASKAL		PUHAS-(KAAL, TULU) ... TAPPO
ERSP ASUTA-JALIGE, e-ga VANGLAAR-HIPELAAG	KUMA PILTMEISTER, nimi+eesnimi VÕITLUS		JUTUVADA SIINUS ... VAIKSOO

koostas Van Holte

SÖNARÄGASTIK

koostas Enno Faster

Leia vastused esitatud küsimustele. Ülejäänud kuus tähte annavad lahenduseks ühe keemilise elemendi.

- Ahvlaste perekond Ameerikas, nt mustkäpp... (P, 8)
- Aineosakeste siirdeprotsess (9)
- Apelsini laul (11)
- Dirigent, eesnimega (P, 10)
- Eesti euro laul 2008 (8)
- Farmatseut (12)
- Getostuv USA suurlinn (7)
- Instrumentaalmuusikateos (7)
- Jää poolt lihvitud piklik paljand, oinapea (9)
- Kaunvili (12)
- Keraamiline fassaadi- või tänavakivi (10)
- Keskaegne vibupüss (8)
- Kevadine mitesöödav seen (P, 9)
- Kinnitusvahend, punkari aksessuaar (8)

- Kobarõisikuga püsikute perekond, Eestis märgaladel harilik ... (9)
- Korvõeline ravimtaim (9)
- Köögivil (10)
- Lameda kehaga raisarnaste haide perekond (8)
- Lompide ja tiikide lutikas (8)
- Mait Metsanurga romaan (11)
- Maakond (8)
- Mardikaliste metsakahjurite perekond, nt kirju... (P, 9)
- Naftasaadus (10)
- Naiselik amet (9)
- Nõre (7)
- Näitlejanna, eesnimega (P, 11)
- Nüanss, alatoon (7)
- Pealinn Ees-Aasias (7)
- Prantsuse tants (7)

- Randade ja hõredate männikute nelgiline (P, 8)
- Riigi välisesindus (9)
- Ristsõieline perekond, nt harilik ..., ilutaim (P, 8)
- Rästaslane (P, 10)
- Segapuder, sigrimigri (7)
- Seljaaju närvijuurte põletik (10)
- Siseelundi haiguslik kõvastumine ja kortsumine (8)
- Sõnajalgtaimede perekond, toataim (8)
- Teeleheliste perekond, nt külma... (P, 7)
- Tuvilaste perekond Kagu-Aasias ja Okeaanias, nt valge... (P, 10)
- Üks neljast temperamenditüübist (8)

T I O R T E D N U J R A V E S I H A R K
R S E N R E H U R K H U S H S K R O T A
I R H S I L E K A L J U M P A U O A E D
A T A A K O T R O H U T E A D L A N E A
H A A V A S I K K M U T N A I D A Õ K K
L A K I R K E I S E R T U V I L M M U A
E L N T S I R R O O S E E O V A A M M T
G U Õ E T E V S O T E L T J I K V N M Ä
N S E L E E K L I L L A T Ä L K R E E K
I N L L I L E M M E L B D R I Ä Ä L L S
N O O I S U F I D J E R E V A N J K O O
N K O S M E E T I K R A D I K U L I I T

Käod on pesaparasiidid ja munevad teiste lindude pesadesse ja lasevad neil oma tibud üles kasvatada

Aga nagu teada, emake loodus tühja kohta ei salli – Ameerikas on pesaparasitluse oma õblukestele õlgadele võtnud lehma- ja veiselinnud, Aafrikas viidaslased ja meenäiturid.

**K BOOBIKU
N T**

Idapoolkera kädude ligi 60 liiki teevad seda tööpoolest, Ameerika mandri käod on «korralikud», nad ehitavad ise pesi ja hoolitsevad poegade eest

(igas meepotis on ikka mõni tõrvatilk – suur ja väike selvakägu ning triipkägu on kolm Lõuna-Ameerika liiki, kes võtavad eeskujuna Vana Maailma sugulastest)

Piisoni-lehmalind (Molothrus ater)

Tächnik-meenäitur (Indicator maculatus)

Suur-veiselind (Molothrus oryzivorus)

kapibaara turjal toitu otsimas

Purpurviidas (Vidua purpurascens)

7 KÜSIMUST MAAILMA SPORDIMEKAD

1 Mis spordiüritus kolis lausa teise maailmajaku ja on toimunud alates 2009. aastast Lõuna-Ameerikas, kuid on samas säilitanud endise geograafilise nimetuse?

2 Kõige suurema publikuarvuga mängu on olnud 1950. aasta jalgpalli MMI mäng Uruguai-Braasiilia. Sel Maracana staadionil toimunud matšil oli erinevail andmeil 175 000 kuni 200 000 pealtvaatajat. Nüüd rekonstrueerituna on seal «vaid» 79000 istekohta. Kuid Maracanal jõudis enne pisendamist mängida 1982. aastal ka üks Eesti spordi suurkuju, koguni 90 0000 pealtvaataja ees. Kes?

3 Autosporidi ringrajasõidu kolmeks unelmate võiduks nimetatakse Le Mansi 24 tunni sõidu, Indianapolis 500 ja vormel-1 Monaco GP võitu. Läbi aja- loo on vaid üks sportlane, kel on kõik need kolm tiitlit. Kes on see mees?

4 Wimbledon on ainus suurturniir, kus tennis mängitakse aristokraatlikul murukattel. Enamikele mängijatele on see ülimalt harjumatu. Üks kurjemaid repliike murukatte kohta on: «Muru on lehmadele söömiseks!». Nii kirus üks kuulus tennisist, kes võitis 100 ATP-turniri, neist 8 Suure Slämmi oma, kui oli teist korda Wimbledonis finaali jõudnud ja seal kaotanud. Wimbledon tal võitmata jäigi. Kes?

5 Mis nime kannab kuulsa staadioni, kus on püstitatud lisaks üle 50 maailmarekordi kergejõustikus ka 15 kiirusutamise maailmarekordit?

7 Kus peetakse snookeri maailmameistrivõistlusi alates aastast 1977? Linna eest saab ühe, spordiareeni nimetamise eest kaks punkti.

6 Mis jalgpalliklubi 1897. aastal valminud ja seni ikka veel jonnakalt moderniseerimata staadioni suurim tribüün kannab nime «The Holte End»?

LLA

7 KÜSIMUST

KUKU SA KÄGU KULDALINDU

1 «Lendas üle käopesa» on kõige tuntum ehk Miloš Formani 1975. aasta filmina, kus antagonistlikku peaosalist Randle McMurphy't kehastas selle eest ka Oscar'i pälvinud Jack Nicholson (üldse sai film 5 Oscar'it). Aastal 1985 ilmus «Lendas üle käopesa» Mati Soomre tõlgitud näidendina Loomingu Raamatukogus ja etendus Noorsooteatris. Kes mängis selles toonases ajas väga värskendavalt ja julgelt mõjuvas lavastuses McMurphy't?

2 Mis nime kannab see meil looduslikult kasvav, populaarset aialille lõvilõuga meenutav kollaste õitega taim, nõ «vaese mehe lõvilõugu»?

3 Pesaparasitlik kägu kasutab oma tibude üleskasvatamiseks küll teiste lindude elavressurssi, kuid loomulikult pole ta läbinisti paheline lind. Käo söömis- ja harjumused teevad linnust paljude taimede sõbra, sest tema lemmiktoitu enamik teisi linde ei vaatagi. Mis see on?

4 Ernst-Aleksander Joll oli mitmekülgne mees. Kõige rohkem mäletatakse teda ajakirjaniku ja följetonistina ning ta oli oma stiililt nii kuulus, et tänase päevani on eesti keeles väljend «ajab kägu» või «käojaani ajama». Nimelt avaldas mees oma lugusid pseudonüümi Jaan Kägu nime all ja need olid üsna fantaasiarikkad. Erilise eduta proovis ta ka kirjastamist, aga sportlasena oli Ernst Joll koguni nii kõva mees, et esindas Eestit 1924. a olümpiamängudel Pariisis. Mis alal?

5 See Ameerika lind lendab haruharva, selle asemel vudib ta ringi kuni 32 km/h. Sööb kõike, mida kätte saab ja millest jõud üle käib – nii madusid, väikesi imetajaid ja linde, kinnipüütud saagi peksab ta vastu maad surnuks. Jaheda kõrbe ajal alaneb linnu kehatemperatuur ja ta langeb tardumusse. Öö lõppedes ajab ta tiivad laiadeks ja suled kohevile, et paljastada päikesele tumedad laigud oma nahal ja nii end soojendada. Kes on see lind?

6 Hoopis teist tüüpi raamatutega tuntuks saanud kirjanikult ilmus 2013. a Robert Galbraith'i nime all kriminaalromaan «Käo kukkumine», kus eradektiiv Cormoran Strike uurib sõprade poolt Käoks kutsutava supermodelli surnuks kukkumist. Kes on see kirjanik?

7 Millisel Eesti ansambliil on lugu «Varas kellakägu» (ilmunud nende 1995. a albumil)?

TIKUDAAM vs MIHKEL VÄLK

koostas Van Lolte

STUART OM-LINN 1904

GABRIELI SÖBER MEREMEHE JOBI

...TEATER RATTUR VENE IN-FOAGENTUUR

HAA-RAMA PIKKUS SALVESTI

MAJA OSA ÖÖPÄEV KALA

VÄIKSEM RÜHM «KREMLI LENDUR»

VOLMERI BÄND KINNIS-VARA-ÄRIKAS

LIITER EBATHI KANADA LINN

PIIBLI-TEGE-LANE HAPNIK

SUMERI LINN PRANTS. KUNSTNIK

SIGARET MALETAJA ASEALDI LOPUS OOTAJA

RUMEENIA LASKUR 3xTÄHT EBAILMSI

INITSA-TIIVILT KJ...GF TÖUS

TOMATI-PAPRIKA-SIBULA-MÖGIN PLANEET

... STREET SURNUD ONUKE VIRK

ÖIENDA-MINE MI TUGEVTUNNE

JUHTIV SIIRUPI-KEEDIS OLEUM

MUSTUSE-VEDAJA MED-TEGELANE

BAAS AVALIK TULI DEKA-

LINN POOLAS VÖIDUNUD VANUSES

ARAABIA ÜLIK TOHMAN MILLI-

UNGARI TENNISIST RING-HÄÄLING ESIMENE

EESTI VUTIAGENT

KIRJANIK-TÖLKJA AM FILM-NÄITLEJA

TARTU OSA AM TENNISIST

KÄONÄOLINE VÖTMEMÖISTATUS

koostas Arenei

64 82 11 85 47 102 28 52 85 98 23 56 17 9 81 87

55 71 25 70 75 80 105 42

Ma ei ole üldse mingi kuripaha ega türanniseerija tibu, vastupidi – mulle peaks hoopis kaasa tundma, ma olen ainult üks .....

1 2 3 4 5 6 7

Suleline, kelle muna käotibu on selga võtnud ja parajasti üle ääre pesast välja upitab

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

Ravimtaimena kasutatav haruline samblik

19 20 21 22 23 24 25

Ablast käopoeaga toitev pitsitiivuline

26 27 28 29

Kägu norra keeles

30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Külakarjase elust ja valust pajatav Juhan Liivi jutustus

41 42 43 44 45 46 47 48

Okeaanias elav maailma väiksem kägu ja nagu näha, ka pesaparasit

49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62

Käo-kübaraks kutsutav niidutaim

63 64 65 66 67 68 69 70

Käomunaks kutsutav tarkvara, mis toimetab arvutis operatsioonisüsteemi tuuma tasandil, hiilides niiviisi mööda turvamehhanismidest

71 72 73 74 75 76 77

Kesk-Ameerikas suure seltskonnana oma asju ajav kägu, koos ehitatakse üks suur pesa, kuhu muneb mitu emast ja siis hautakse kordamööda

78 79 80 81 82 83 84

Käonimele eesliite andnud vääriskivi ehk ...-kägu

90 91 92 93 94 95 96

Aeg, kui käole odra-okas kurku läheb ja ta kukkumise lõpetab

85 86 87 88 89

Reet Bobölski lastelugu, mille nimitegelane armastab raamatuid lugeda ja sõbrustab vana toriseva kellakäoga

97 98 99 100 101 102 103 104 105 106

29 68 2 49 91 14 95 78 102

Kohalik käpaline, III kategooria kaitsealune

30 50 73 13 23 4 94

64 80 99 47

Olend, keda käguga «paari pannakse», kui tahetakse suurt erinevust rõhutada

58 76 69 27

71 96 40 10 59 45 15 88

Kreeka jumalanna, kelle üheks sümboliks oli kägu ja kelle Zeus käoks muundunult võrgutas ja vägistis

Lind, keda kägu suuruse ja kuju poolest meenutab

44 8 16 90 36

Leedu abielu- ja õnnejumalanna, kelle sümboliks oli pärnapuu ja sellel kukkuv kägu ning tähtis sündmus inimese elus, mis tema kaitse all oli

48 82 105 18

93 65 83 54 27 36 11

Riik, mille rahvuslind see uhke sullekrooniga tiivuline on

77 21 3 56 42 84 70 74 106

Ka vaenukäoks kutsutav Eestis üliharv pesitseja

6 62 103 34 9 51 28 67 37

Kevadiste rohumaade kollaseõieline lill, mee- ja ravimtaim, murdes käokaats

66 101 98 24 92 39 52

Käonimele eesliite andnud vääriskivi ehk ...-kägu

57 31 72 97 60 19 46

Kevadel õitsev lihakas inimihu tooni klorofüllita parasitne taim valdavalt lepa või sarapuu juurtel

Oluline tärmin käo kukkumise algusele – kui enne seda, tuleb hea vilja-aasta, kui hiljem – siis jälja-aasta

85 63 1 33 53 38 12 25

Türi voorestiku kõrgeim «tipp»

32 50 104 79 20 61 5

Suurim kägude seas ja ka suurim pesaparasit

64 100 89 7 17 55 22 41 75 35 26 86

koostas Van Hälte

KAKS TUHAT AASTAT HILJEM

VERSUS OLETAMA
OHTLIK BAKTER
... BUNDI SPORDIHOONE PÄRNUS
RUBIDIUM IRAAN LOHUTAMA
EHK SERIIN VEINIJOOK
VILI PARSIL AHEL VÄRK
MUUSIK MI KIIRUSTAV PIME AEG
KEENIA JOOKSIA AMET PIRIPIIGA BOYFRIEND
TRÜKK või TÜRG
POLIITIK, EKS-MINISTER SUURIA PEALINN
42 km JOOKS HEYERDAHLI PARV
N YORGI MOELOOJA ERNST V
EMAJOE MENTA-LITEET HOMEROSE EEPOS
JOO-BUMUS PURJUS NÕUS!
KANDU-MINE CAMERA USA LÜURE
MÄRG KVALIFI-KATSIOONI-VOISTLUS ANTE
MAAIL-MAORG. ALKMAARI VUTIKLUBI
... DOMINI RALLI-MEES LENNUK
KIIRTOIT DETSI-MÄGI AN-TARKTIKAS
LÖRRI DAGESTA-NI KEEL SPORDI-VÄHEND
BAILE ... CLIAATH ALGAJA LANGE-VARJUJI KARJE
NAISSÖ-DALANE R. NADAL ERAMAJA
EETRIS-OLEK SPORTLIK VÕITLUS
TÖÖ-RINNE SIRGELT KOMPO-NENT
ARVUTI-SULI FORTUNA SELG
KEEL AASIAS KAITSE-VÄE JUHT a-1 2000
HULLU LEHMA TÖBI LINN RU-MEENIAS
SAAKALI PALKAJA REEDE KIPLINGI ROMAAN
LILLENÖV MISTER JAAPANI KOER HOMO
TETHYSE MEES START MEIE
«Non licet ...!» USA OSARIIK 2xTÄHT
VÄGA ÜK-SIKUTEL JUHTUDEL POOLA RIIGIKOGU
ROOTSI BÄND MINU RAADIUS
KARBONAADI ÖEPOEG
AM FILMI-NÄITLEJA EXCELLIK ESITUS

FASHIONISTA

koostas Arenei

AAS RÕI-VA KÜLJES
MOE-TSIKI PIIBEL
New Style
PILA-NO-BELI PRIIS IOONIUM RUFFUS e MUUSIK
LILLEDE RE KUNIN-GANNA «PIITSATA PRÄÄNIK»
MANT-ALT- LIRIIE RUIST-LIK NI-MISMEES
TIPP-LA KINGA-DISAINER LADUS REI-SIMISVIIS
«EESTI NAINE» JALATSITE «VORM» IRAAK
OR-UUS-JUS ... SÄRK LESS IS MORE-STIIL
OMADE-GA SEGI SEDAVIISI KONGUMI-TE OMAJA
TIPPKOTI-DISAINER Next Card SHOPINGUT LÄBI VIIMA
MODEL-LIDE FOTO-SESSIOON ODAV VÄL-JAMÜÜK
EUROALA EBATIBILIK SUURUS LAHTINE SULGKRAE
ÜLBE MOE-KAS TSIKK ...-KLUBI RIIETUMIS-OMAFÄRA
«KUUM» (MOEST) VÄLJAS MI-TÜHM NU TSIKK
IIRIMAA POEG, ing-lise keeles KRIIPSSI-LUETI TÄHT
ARMSAKE ILUSAMAD KALDKATU-SE AKEN

HEI ehk KONNICHIIWA

Lisaks kahele lahenduse ja vihjetega tähesudokule on tutvustamiskord jõudnud järjekordse väga sudokusarnase mõistatuseni, mille nimeks on jaapanlased pannud

FUTOSHIKI.

Tõlkes tähendavat see «ebavõrdsus». Inglisekeelses perioodikas ilmuvad futoshikid tihti nime all *More or Less* (Rohkem või vähem).

Futoshiki-mõistatus võib tegelikult olla suvalises formaadis, aga tavaliselt on see ruudukujuline ning et lahendajate aju mitte väga üle koormata, jääb ta suurus enamasti 5x5 kuni 9x9 ruudu vahele. Nagu sudokuski, on algselt antud ruudustikku mõned numbrid ette, aga neile lisaks kasutatakse vihjeteks veel ka matemaatikast tuntud võrdlusmärgi suurem (>) ja väiksem (<).

Reeglid on lihtsad: paigutage ruudustikku järjest numbrid alates ühest ja nii, et võrdlustehed kehtima jääks ja et igas reas ja veerus oleks iga numbrit vaid üks kord.

Meie näiteülesandes on ruudustik 7x7, nii et paigutatavad numbrid on 1...7.

				6		
4>	3		2			
		1				
			>3	4		
5			4>			
	>	>4>	7			
1		5>	3			

JAAPANI

bilateraalne kiisu

S	N		K			
E	K			V	I	
X		I			X	L
Y	L		K			L
				I		
K		S	X	E		
	X	Y			S	
V		Y	N	L		

kui ka väikesed, siis käte siruulatus suur

I	T	A	M	L		
D			I		K	
	E	K		I	T	
		M	I	L		
L	K	H	T	I		
I		D	L			
	M			T		
	I		D	L		
H	I	T	A			

FUTOSHIKI

SUDOKUD

koostas Van Holve

PREVENTIIVPLAASTER

HÄÄLEPAELU PEAB HOIDMA, ET ÖHTUL

Words found in the grid include: LAISIK SALANAINANE, MEETER SIAM VALUOHE, SEKUND SUURE TÖLLU NAINANE, MOOR (HÄÄLE-) KÖLAL, VIISIL, TEHING AMEERIKA VÄLJA-PEETUD NAINANE, KUVULUS DESSANT SAMUTI SPECIES, MAAPÄHKEL, URAAN TELEKOM-FIRMA ANDRESE NAABER, DORADO HÖRE RIIE LÖHKE-AINE ÄÄR, BRITI POP-MUUSIK PRINTERI-FIRMA, KIVI-TRÜKK EITUS UKRAINA, IIRIPÄRANE NIMI, SOOME TERVITUS ASESONA VALIIN LIBE REGI, LIILALT ÄRKVEL NOORTE TEHNIKUTE MAJA, IGAÜKS KURJA NAINASE RELV LA, MERI EUROOPAS, LÖUNA hispaania k MIDA?! HAMBAPESA, AL BUNDY NAINANE ERILINE USA PRE-SIDENT, €-VISIOONI KOHASELT TEEB HÄÄLT, ISELOO-MULK LENNUK PERSOON, KOOMIK-SIVIIKING GAUSS SOKRATESE NAINANE, NAISE-EELIK, KULT, NAISE-NIMI (PERVIK) ILUSAM NEON, NAISE-NIMINE

PISIKRÜPTOGRAMM

koostas Van Holve

Grid numbers: 3 18 11 5 10 12 3 2 10 10; 5 11 8 18 12 7 8 16 9; 1 16 17 18 7 18 4 16 16 10; 9 12 9 9 12 9 12 9 9; 18 9 8 15 18 18; 1 8 8 6 5 3; 14 4 16 7 16 1; 16 8 8 9 9 18; 16 8 3 5 1 10 18; 13 14 1 2 16 13

PÖNEV KÜNETERITUSPOST

koostas Enno Faster

Tegu on tavalise läbisegi küsimustega ristsõnaga, kus küsimused on antud kolmes eri grupis iga vastava sektori kohta.

Lahendus:

1-2-3-4 5-6-7-8-9 10-11-12-13-14-15

16-17-18-19-20 21-22-23-24-25-26-27-28-29-30

N	4	T	Mäeahelik ja org Aasias	Palve lõppsona	Lihak- taimede perekond	Soome mehe- nimi	Möku, logard	Ühik, üksus ingl k	Egiptuse jumalus	Värsjala rõhuline osa, tõus	A	M		
		H	Isolööri- ma või separeeri- ma	Linnaosa Tartus	Balanss, võrdsus	Vana logu auto, käula	Võib-olla, arvata- vasti	Härdalt paluma	F. Kafka romaan; kaotus ingl k	Naha- või juukse- vöie	18	R		
		O	22	Piima- toode	Saksa kirjanik, eesnimega	Moosese vanem vend	Ainu-, ühe-, üksik-	Mehha- nismi käitav seade	Muistne (rehij)ela- mu	Energia mõõtühik	Põhja-Am. magevete luu- vaabane röövkala	O	13	7
R		U	Piirkond ingl, hisp, it, lad k	Lõhn Ronitaim	Identne, mitte teine	Norus olemine, kurvas- tama	USA osariik	Pilti looma, visuaalselt kujutama	Närliline Kuldmünt	Subordi- naarne	U	T		
		A	Linn Poolas	Kalastus- vahend, kahv	Nõrk, jõuetu, armetu	Linn Ukrainas	Hulgus, päeva- varas	Profes- sioon	Kuusikutes kohatav värvuline	Etikett Nurbjatu	S			
		A	1	K		L	23	S		S	10			
S	16	A		A		A	14	N	17	U	H			
6		A	30	A		M	15	A	21	L				
		O		A	2	A		E		M				
A		E	26	N		A	8	A		T	24	E		

7 KÜSIMUST SAARED & SAARESTIKUD

1 Mis saarel lõppes Napoleoni seiklusterohke elu? Erinevalt Elba saarest, kuhu ta esimest korda pagendati, tal teisel saarelt pääseda ei õnnestunud.

2 Kuhu sattus laeva- õnnetuse üle elanud Edward Prendick?

3 Mis saarestik ümbritseb ringina Delose saart? Legendi järgi olevat seal Zeusist rase Leto sünnitanud kaksikut – poja Apolloni ja tütre Artemise. Tänu sellele sai enne ujuv saar endale kindla asukoha. Delos oli Delfi järel tähtsaim Apolloni kultuse paik.

4 Mille eest maksis kirjanik Osvald Rass 550 rubla?

5 Mis saarel elavad bubid?

6 Mis sajandil oli Inglismaa vabariik?

7 Mis saarte järgi on nime saanud need püksipaarid? Meeste püksid on nimetatud saarestiku ja naiste püksid saare järgi.

TRIPS-TRAPS-TRULL

koostas Arneil

Kui pildi juures olev sisaliku nimi on õige, tehke ruutu nullike, vale nime puhul ristike. Kas mängu võidavad nullid, ristid või jääb mäng viiki?

KIIVER-BASILISK	PUNAKURK-ANOOLIS	SMARAGDVARAAN
KRAEGAAM	MAJAGEKO	ÜMARVARVASGEKO
KÄRNIGUAAN	MÜRKVARAAN	KAELUS-KIRILEEGUAN

KUI POISID NII ARAD EI OLEKS, ...

POLE OLEMAS HALBU TREENINGRIIDEID, ON .....

Järgmises, 18. juunil ilmivas numbris...

PALJU PÄIKEST! Jäätis ja külmad kokteilid! Soojad pead

Holte paadis, MURU ja ÖLU! Diogenes vaadis, Boobikust rääkimata...

7x7 küsimust mälumängu PAREM kõik vana heg ja uus veel

- 1. ♠h7+ ♣h7 2. ♠g7+ ♣h8 3. ♠g8+ ♣h7 4. ♠1g7+ ♣h6 5. ♠g6+ ♣h7 6. ♠8g7+ ♣h8 7. ♠h6x

7x7 memory game grid with letters and numbers. Includes 'Kerge küsimus' and 'Raske küsimus' sections with small images and questions.

Small 4x4 grid with numbers 1-4. Includes 'Kerge küsimus' and 'Raske küsimus' sections.

EMADEPÄEV crossword puzzle with grid and clues in Estonian.

- H-TÄHEGA 1. Antoine Lavoisier. 2. Hestia. 3. Hilton. 4. Boliivias. 5. Higgsi boson. 6. Heinrich Heine. 7. See on helikopteri maandumisplats.
- UNGARI 1. Toenghooglemine. 2. Lihavõtted. 3. Gyula. 4. Targu Mures. 5. Moodne viievõistlus ja veepall. 6. Pannoonia. 7. Obuda.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Two small crossword puzzles labeled HAHK and HIPPI.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

MEEMÄGER crossword puzzle with grid and small images of animals.

LILLELENDID crossword puzzle with grid and small images of birds.

KÄOD crossword puzzle with grid and small images of animals.

KÄONÄOLINE VÖTMEJÕUSTATUS crossword puzzle with grid and small images of birds.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

ROBOTID crossword puzzle with grid and small images of robots.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

SPORDIMEKAD crossword puzzle with grid and small images of athletes.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

SAARED crossword puzzle with grid and small images of islands.

SEDA EESTI KASSID ALLES KRAABIKSID crossword puzzle with grid and small images of cats.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.

Large crossword puzzle grid with letters and numbers.